

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

TOPOS d.o.o.
Kočevarjeva ulica 1
8000 Novo mesto

urbanizem@topos.si

Številka 350-76/2024/7

Datum: 14. 5. 2024

Dokument je elektronsko podpisan

Zadeva: Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta storitveno-oskrbna cona
Jama pri Dvoru
Zveza: Vaš dopis št. 44/2024-mk z dne 16. 4. 2024

Spoštovani,

na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo smo prejeli vaš poziv za pridobitev prvega mnenja na osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta storitveno- oskrbna cona Jama pri Dvoru (v nadaljevanju SZDN).

V zvezi z vašim pozivom vam v nadaljevanju podajamo mnenje s področja energetike, prometne politike in okolja:

I. PODROČJE ENERGETIKE:

Po pregledu gradiva vas obveščamo, da na osnutek SZDN s področja energije nimamo pripomb oziroma posebnih mnenj.

II. PODROČJE PROMETNE POLITIKE:

V nadaljevanju podajamo mnenje s področja trajnostne mobilnosti, ki vsebuje ugotovitve predvsem glede:

1. zagotavljanja trajnostne mobilnosti z vidika vizije mobilnosti prebivalstva in trajnostnega razvoja;
2. razvoja učinkovitega sistema javnega potniškega prometa (v nadaljevanju JPP);
3. zagotavljanja fizične integracije prometnih podsistemov za učinkovitejše izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa;
4. potreb po zmanjšanju onesnaževanja iz naslova osebnega prometa.

Občina Žužemberk je na podlagi podatkov o stanju prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora in izkazanih potreb pripravila predlog sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta storitveno- oskrbna cona Jama pri Dvoru. Pri tem je bila dolžna upoštevati usmeritve in

določitve veljavnih državnih prostorskih aktov, državne razvojne dokumente ter vse relevantne področne predpise.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo s področja prometne politike podaja pozitivno mnenje k predlogu SZDN v Občini Žužemberk.

III. PODROČJE OKOLJA:

V nadaljevanju podajamo mnenje s področja okolja kot sledi:

ODPADKI

Dokument podatkov ali ocen o potencialno nastalih vrstah in količinah odpadkov in načrtovanem nadaljnjem ravnanju z njimi ne vsebuje, zato opozarjamo, da je pri pripravi nadaljnjih dokumentov **nujno upoštevati tudi ta vidik.**

Predlagamo tudi, da se v naslednjih fazah priprave dokumentacija dopolni z vsebinami, ki opredeljujejo **vse stroške ravnanja z odpadki**, ki bodo nastali v času gradnje in stroške nadaljnjega ravnanja z njimi. Pomanjkanje teh podatkov v investicijskih dokumentacijah predstavlja veliko težavo, ker se kasneje lahko investicija poveča in posledično ustrezno ravnanje z odpadki postane problem.

Konkretno na dokument:

- 27. člen (ravnanje z odpadki):

o drugi odstavek: usklajenost izrazov in določb z veljavno zakonodajo:

- »ekološki otok« je v skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) »zbiralnica« (je prostor, na katerem so nameščeni zabojniki za prepuščanje določenih ločenih frakcij). Isti izraz je tudi v četrtem odstavku 17. člena;
- vse odpadke je treba ločeno zbirati z namenom nadaljnje obdelave v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki (1. preprečevanje nastajanja odpadkov – preden postanejo odpadki, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava odpadkov) in 5. odstranjevanje odpadkov). Odpadke imetnik lahko obdeli sam ali jih odda zbiralcu odpadkov oz. komunalne odpadke prepusti izvajalcu javne službe ali izvajalcu obdelave odpadkov (ne »odlaga« v posode in ne »odvaž« v predelavo);
- v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20, 44/22 – ZVO-2 in 77/22) je »oddaja odpadkov« oddaja odpadkov v nadaljnje ravnanje z evidenčnim listom, »prepuščanje odpadkov« pa je oddaja odpadkov v nadaljnje ravnanje brez evidenčnega lista, kadar je to dovoljeno na podlagi posebnega predpisa, ki ureja ravnanje z določeno vrsto odpadkov;
- povzročitelji komunalnih odpadkov morajo ravnati v skladu z določbami Uredbe o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) in ustreznega občinskega odloka o izvajanju te javne službe (izraz »odlagati« ni ustrezen – komunalne odpadke ločeno prepuščajo v zabojnikih v skladu z občinskim odlokom);

o tretji odstavek: v skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO2) je »prevzemno mesto« je mesto, na katerem izvajalec javne službe prevzame komunalne odpadke, ki mu jih uporabniki prepustijo po sistemu od vrat do vrat (pomen pojma »zbirno mesto« je potrebno opredeliti);

o četrti odstavek: nov pojem »odjemno mesto« (gre za »prevzemno mesto« ali kaj tretjega?);

o šesti odstavek:

- v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2) mora investitor zagotoviti oddajo gradbenih odpadkov zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov;
  - odpadke se »začasno skladišči« (v skladu z Uredbo o odpadkih je »začasno skladiščenje odpadkov« skladiščenje odpadkov pri izvirnem povzročitelju odpadkov na kraju njihovega nastanka do njihove oddaje ali prepustitve v zbiranje ali obdelavo, pri čemer začasno skladiščenje odpadkov ni postopek D 15 iz priloge 1 te uredbe ali postopek R 13 iz priloge 2 te uredbe);
  - v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih, investitor lahko začasno skladišči gradbene odpadke na gradbišču največ do konca gradbenih del, vendar ne več kakor eno leto (ne »začasno deponira« - »deponija« je sopomenka za odlagališče – na odlagališču se odpadke trajno vgrajuje v telo odlagališča);
  - zadnji stavek: z vsemi odpadki je treba ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke (ni jasno, kaj so »neuporabni« odpadki – v skladu z ZVO-2 je »odpadek« vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči);
- 33. člen, tretji odstavek in 37. člen, tretji odstavek: odpadke je dovoljeno odlagati le na odlagališču odpadkov, zato »nekontrolirano« odlaganje ne obstaja (gre za postopek odstranjevanja D1). V skladu z ZVO-2 je prepovedano odmetavanje odpadkov in njihovo puščanje v okolju;
- 37. člen (varstvo plodne zemlje in tal): usklajenost izrazov in določb z veljavno zakonodajo
- o Uredba o odpadkih vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen;
  - o drugi odstavek: izraz »začasne deponije« je nejasen (deponija je sopomenka za odlagališče, odlaganje pa je trajno vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča). V primeru odpadkov gre za začasno skladiščenje (pomen gl. zgoraj);
  - o tretji odstavek: izraz »deponira« ni v skladu z veljavno zakonodajo (gradbene odpadke, tudi zemeljske izkope se na gradbišču ločeno zbira in začasno skladišči), prav tako odlaganje odpadkov na gradbišču ni dovoljeno;
  - o četrti odstavek:
    - Uredba o odpadkih vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen.
    - pri ravnanju z zemeljskimi izkopi (v skladu z Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2, je »zemeljski izkop« odpadek, sestavljen iz prsti, mineralnih sedimentov in kamenja, ki nastanejo pri izkopavanju ali odkrivanju tal ali podtalja) je pri nadaljnjem ravnanju z odpadki treba upoštevati hierarhijo ravnanja z odpadki (1. preprečevanje nastajanja odpadkov, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava odpadkov) in 5. odstranjevanje odpadkov – najmanj

zaželena možnost je odlaganje na odlagališča- deponije). Odpadke je treba oddati zbiralcu ali izvajalcu obdelave odpadkov.

- 45. člen, drugi odstavek: neustrezna besedna zveza »ostanki začasnih odlagališč materiala« - mišljeno je verjetno začasno skladiščenje odpadkov v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (investitor lahko začasno skladišči gradbene odpadke na gradbišču največ do konca gradbenih del, vendar ne več kakor eno leto);
- večkrat v besedilu (šesti odstavek 27. člena, tretji odstavek 33. člena, drugi odstavek 37. člena...): preverite uporabo izraza »deponija«/»začasna deponija« - kot napisano zgoraj.

Splošno glede odpadkov: Iz dokumenta izhaja, da bo OPPN podlaga za izvedbo gradbenih del (gradnja objektov za poslovno-gospodarske dejavnosti, infrastruktura), pri katerih nastajajo predvsem gradbeni, lahko pa tudi drugi odpadki, na primer komunalni, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču. Za ravnanje z odpadki je potrebno upoštevati zakonodajo s področja odpadkov. Krovni predpis na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) je Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23), ki v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

Pri ravnanju z odpadki je potrebno upoštevati načelo »povzročitelj plača« in hierarhijo ravnanja, ki pri čemer preprečevanje odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih predstavlja niz ukrepov, sprejetih preden snov, material ali proizvod postane odpadek, s katerimi se zmanjšajo a) količine odpadkov (vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem njihove življenjske dobe), b) škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in človekovo zdravje ali c) vsebnost nevarnih snovi v materialih (in proizvodih). Ukrepe preprečevanja nastajanja odpadkov kot najvišje prioritete hierarhije ravnanja z odpadki je treba izvesti v fazi načrtovanja gradnje/trase, ko je eno od meril za odločitev o najprimernejši lokaciji/trasi gradnje tudi količina in vrsta odpadnih materialov, nastalih pri zemeljskih delih (izkop), in možno nadaljnje ravnanje z njimi.

V skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, niso odpadek. Zakonodaja s področja odpadkov se ne uporablja za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju zagotovo uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana. Del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, pa sta odpadek, če ustrezata opredelitvi pojma »odpadek« iz te direktive. Pri tej odločitvi ni bistveno ali je izkopan material onesnažen z nevarnimi snovmi ali ni.

Opadki, ki nastajajo pri gradnji, so gradbeni odpadki, za katere velja tudi poseben predpis in sicer Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa obvezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. Za ravnanje z gradbenimi odpadki na gradbišču je v skladu z navedeno uredbo v celoti odgovoren investitor. Ključni vidik ustreznega ravnanja z odpadki je ločevanje materialov na izvoru. Bolje kot so odpadki ločeni, ažja je nadaljnja obdelava odpadkov, npr. ponovna uporaba odpadkov, učinkovitejša je recikliranje in boljša je kakovost recikliranih materialov.

Seznam odpadkov je določen z Odločbo 2000/532/ES - iz te odločbe izhaja, da se odpadki razvrščajo po viru nastanka (skupina 17- gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov, vključno z zemeljskimi izkopi z onesnaženih območij). Zemeljski izkopi nastajajo pri posegih v tla in podtalje, vključno s poglobljanjem dna vodnih teles, pri čemer nastanejo odpadki:

- zemlja in kamenje (17 05 03*, 17 05 04), ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje;

- materiali, izkopani pri poglobljanju dna z bagranjem (17 05 05*, 17 05 06), ki se ne premeščajo znotraj območja površinskih voda zaradi upravljanja voda in vodnih poti ali preprečevanja poplav ali blažitve posledic poplav in suše.

V skladu z Obvestilom Komisije o tehničnih smernicah o razvrščanju odpadkov sta odpadka s številka 17 05 03* in 17 05 05* označena z vrsto oznake odpadka ZN (zrcalna oznaka odpadka za nevarne odpadke), odpadka s številka 17 05 04 in 17 05 06 pa z ZZN (zrcalna oznaka odpadka za nenevarne odpadke). Če je odpadki označen z ZNN se lahko opredeli kot nenevarni še le po potrditvi, da ne izkazuje katere od nevarnih lastnosti.

Pogoje v zvezi z obremenjevanjem tal z vnašanjem odpadkov in obvezno ravnanje pri načrtovanju in izvedbi vnašanja zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine zaradi izboljšanja ekološkega stanja tal ter pogoje uporabe gradbenega materiala, pripravljenega iz obdelanih ali neobdelanih, izvornih ali odpadnih mineralnih surovin, če se ob stiku s padavinsko, podzemno ali površinsko vodo nevarne snovi lahko začnejo lužiti, določa Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Najmanj zaželeno ravnanje z odpadki je odlaganje odpadkov na odlagališčih, pri čemer je potrebno upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odlagališča odpadkov. Predelava primernih inertnih ali nenevarnih odpadkov z njihovo uporabo pri prenavljanju in zasipavanju ali pri gradnji pa ne pomeni nujno odlaganja na odlagališču. Tako se določbe predpisa o odlagališčih odpadkov med drugim ne uporabljajo za uporabo inertnih odpadkov kot polnilo pri vzpostavitvi novega ali nadomestitvi prejšnjega stanja okolja, če se vnašajo v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

Uredba o odpadkih (oz. Direktiva 2008/98/ES) se torej uporablja tako za onesnažen kot neonesnažen del tal ali drug naravno prisoten material, izkopen med gradbenimi deli (v slovenskih predpisih o odpadkih opredeljen kot zemeljski izkop). Izjema velja samo za tisti del med gradbenimi deli izkopenega neonesnaženega dela tal ali drugega neonesnaženega naravno prisotnega materiala, ki se bo zagotovo uporabil za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen (to mora zagotovo izhajati iz dokumentacije) - v tem primeru se predpisi s področja odpadkov ne uporabljajo.

Uredba o odpadkih vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen.

Z odpadki, ki pri gradbenih delih ne nastajajo neposredno kot posledica postopkov izvajanja gradbenih del, kot so na primer odpadna embalaža, ki ovija gradbeni material ali gradbene izdelke, ali komunalni odpadki, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču, je potrebno ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke. Zbiranje komunalnih odpadkov je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja, zato je ravnanje z njimi potrebno dogovoriti z izvajalcem te službe v posamezni občini.

Prosimo, da pri pripravi nadaljnje dokumentacije upoštevate sprejete strateške dokumente (Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije, 2022) in vse predpise s področja odpadkov.

Degradirano okolje:

Z vidika obvladovanja degradiranih območij je treba posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so se v preteklosti odmetavali odpadki (npr. zapuščenim industrijskim območjem in gramoznim jamam, kamnolomom ...), še posebej, če gre za prisotnost azbestnih in drugih gradbenih

odpadkov. Pred vsakim posegom v okolje je zato potrebno izvesti predhodne preiskave tal. Podatki o Potencialno onesnaženih območjih so na voljo na spletni strani ARSO, Atlas okolja, potencialno onesnažena območja.

Proizvajalčeva razširjena odgovornost – sončne elektrarne: Z vidika načrtovanja sončne elektrarne je potrebno tudi upoštevati, da je na območju celotne EU za fotovoltaične module (PV module) že uveljavljeno načelo proizvajalčeve razširjene odgovornosti. To pomeni, da je proizvajalčeva odgovornost za proizvod podaljšana na celoten »življenjski cikel proizvoda« proizvajalci proizvodov, v tem primeru PV modulov, nosijo finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda. Na podlagi Direktive 2012/19/ES o odpadni električni in elektronski opremi[1] so namreč v področje uporabe predpisov o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (OEEO) vključeni tudi PV moduli. Tako morajo proizvajalci zagotoviti in financirati ustrezno ravnanje z odpadki iz teh proizvodov. V skladu z Uredbo o odpadni električni in elektronski opremi[2], ki v pravni red Republike Slovenije prenaša omenjeno direktivo, se PV moduli uvrščajo med električno in elektronsko opremo, zato zanje veljajo pravila ravnanja z OEEO, kot jih določa ta uredba. Proizvajalci, ki dajejo na trg PV module, morajo biti vpisani v evidenco proizvajalcev električne in elektronske opreme pri ministrstvu, pristojnemu za okolje, in morajo zagotavljati financiranje in ustrezno ravnanje z odpadki iz teh proizvodov. To svojo obveznost proizvajalci zagotavljajo v okviru skupnih načrtov ravnanja z OEEO, v katerega morajo biti vključeni že, ko dajo proizvode na trg. Proizvajalec PV modulov načrtovane sončne elektrarne mora torej izpolnjevati obveznost proizvajalčeve razširjene odgovornosti bodisi samostojno, bodisi v okviru skupnega načrta ravnanja z OEEO.

Pri pripravi prostorskih izvedbenih aktov s področja okolja (hrup, odpadki, tla, kakovost zraka, svetlobno onesnaževanje, elektromagnetno sevanje,) upoštevajte usmeritve iz strateških dokumentov in zakonodajo s tega področja.

S spoštovanjem,

mag. Bojan Kumer
MINISTER

Zbrala in pripravila:
Tanja Đurić,
višja svetovalka